

موعظه برای زمان تثلیث (۱۰)

فیض خداوند ما عیسی مسیح و محبت خدا و همراهی روح القدس با همه ما باشد. آمین.

کلام خدا برای موعظه در انجیل متی، باب پنجم آمده است:

«گمان مبرید که آمده‌ام تا تورات موسی و نوشته‌های انبیای گذشته را منسوخ و باطل سازم، بلکه آمده‌ام تا آنها را به انجام رسانم. برآستی به شما می‌گویم که آسمان و زمین از میان نخواهد رفت، مگر زمانی که تمامی تورات، حتی کوچکترین جزء آن، یک به یک عملی شده باشد. پس اگر کسی کوچکترین حکم را نادیده بگیرد و به دیگران نیز تعلیم دهد که چنین کنند، او در ملکوت آسمان کوچکترین خواننده خواهد شد. اما هر که از احکام خدا اطاعت نماید و آنها را تعلیم دهد، در ملکوت آسمان بزرگ خواننده خواهد شد. این هشدار را نیز به شما می‌دهم: تا دینداری شما برتر از دینداری علمای دین یهود و فریسیان نباشد، هرگز وارد ملکوت آسمان نخواهید شد.

بیاید دعا کنیم:

ای خداوند، گوش‌ها و دل‌های ما را بگشا. از طریق کلام زنده‌ات با ما سخن بگو. ما را یاری فرما تا به ندای تو گوش فرا دهیم و در پی عیسی مسیح، خداوند ما، روانه شویم. آمین.

ای عزیزان،

عیسی کیست؟ عیسی مسیح چگونه است؟ آیا او همان است که من در ذهن خود تصویر کرده‌ام؟ آیا او را درست شناخته‌ام؟ یا شاید فقط او را محدود کرده‌ام به آن تصویری که خودم از او ساخته‌ام؟

در تاریخ الهیات، بسیاری تلاش کرده‌اند که تصویری از عیسی برای خود بسازند. بعضی کوشیده‌اند عیسی حقیقی، عیسی واقعی را بیابند، عیسی‌ای که گویا فارغ از آن چیزی است که در عهد جدید از او به تصویر کشیده شده است. آنها می‌خواستند پشتِ روایت‌های عهد جدید را ببینند، تحقیق کنند که کجا واقعاً عیسی حضور دارد و کجا فقط نام او بر سرِ داستان است.

در این تلاش‌ها، عیسی به صورت‌های گوناگون تصویر شده: یک انقلابی شکست‌خورده، یک شفادهنده معجزه‌آسا، یک فعال صلح، یک مصلح دینی، یک مسیح‌ای کاملاً یهودی یا برعکس، غیر یهودی. حتی کسانی بودند که در ذهنشان مجسم می‌کردند عیسی بر الاغی با چشمان قهوه‌ای بزرگ و مژه‌های بلند از جلیل می‌گذرد و مردم را با مرهم‌ها و دانش برجسته پزشکی‌اش شفا می‌دهد.

اما همه این تلاش‌ها برای جدا کردن عیسی «واقعی» که گویا پیش از عهد جدید وجود داشت، همواره به نتیجه‌ای می‌رسد که عیسی همان باشد که ما دوست داریم. نتیجه، عیسی‌ای است که دقیقاً برایش همان چیزها مهم است که برای ما مهم است.

این خطر همیشه وجود دارد، هرگاه که ما کتاب مقدس را می‌خوانیم و تفسیر می‌کنیم. ولی در حقیقت باید برعکس باشد. ما منبعی بهتر از کتاب مقدس نداریم تا بدانیم عیسی ناصری کیست و چگونه بود. تصویر ما از عیسی باید بارها از سوی کتاب مقدس به پرسش گرفته شود، نه آنکه کتاب مقدس را بر اساس تصویر خودمان تفسیر کنیم. حتی در خود عهد جدید نیز، عیسی بارها با آنچه مردم از او انتظار داشتند، تفاوت دارد.

همچنین در کلام امروز برای موعظه، عیسی روشن می‌سازد که او همیشه آن‌گونه که مردم می‌پندارند نیست. او می‌گوید: «گمان مبرید که آمده‌ام تا تورات موسی و نوشته‌های انبیای گذشته را منسوخ و باطل سازم، بلکه آمده‌ام تا آنها را به انجام رسانم.»

از سوی برخی، او به شکستن حرمت سبت متهم شد، و از سوی دیگران، به‌عنوان یک مصلح محبوب گردید. با این بیانیۀ بنیادین، عیسی هم پیروان و هم منتقدان خود را به‌طور یکسان شگفت‌زده ساخت. گویا کسانی بودند که تصور می‌کردند عیسی می‌خواهد شریعت را باطل کند. واژه «شریعت» در عهد جدید غالباً به «تورات»، یعنی پنج کتاب موسی اشاره دارد. بنابراین عده‌ای می‌پنداشتند که عیسی قصد دارد عهد عتیق را لغو کرده و بی‌اعتبار سازد. برخی او را به همین دلیل دشمن دانستند، و برخی دیگر او را به خاطر همین تصور دوست می‌داشتند. اما هر دو گروه عیسی را درست درک نکرده بودند.

عیسی بر ضد این ادعاها اعتراض می‌کند. او نمی‌خواهد عهد عتیق را لغو یا بی‌اعتبار کند؛ بلکه آن را به کمال می‌رساند. عیسی شریعت موسی را به‌طور کامل نگاه داشت. او بی‌گناه بود. فریسیان و کاتبان نتوانستند هیچ گناهی در او ببابند، هرچند که برخی مشتاق بودند تا چنین چیزی را ثابت کنند.

او آنچه را که در عهد عتیق دربارهٔ مسیح گفته شده بود، تحقق بخشید. به همین دلیل است که در انجیل متی بارها این جمله می‌آید: «این واقع شد تا تمام شود آنچه که مکتوب است.» (متی 1:22؛ 21:4) و در انجیل لوقا، عیسی پس از رستخیز خود، به شاگردانی که در راه یمائنوس بودند، چنین گفت: «ای بی‌خردان و کُندل در ایمان آوردن به همه آنچه انبیا گفته‌اند! آیا لازم نبود که مسیح این رنج‌ها را متحمل شود و به جلال خود درآید؟» (لوقا 24:25-26). سپس او تمام عهد عتیق را برایشان توضیح داد و هر آنچه را که دربارهٔ او نوشته شده بود، شرح داد.

در همان عهد عتیق نیز، مسیح رنج‌بر و جان‌باخته پیشگویی شده بود. به‌عنوان نمونه، در اشعیا فصل 53 چنین می‌خوانیم:

«ما همچون گوسفندانی که آواره شده باشند، گمراه شده بودیم؛ راه خدا را ترک کرده به راههای خود رفته بودیم. با وجود این، خداوند تقصیرها و گناهان همه ما را به حساب او گذاشت! با او بی‌رحمی رفتار کردند، اما او تحمل کرد و زبان به شکایت نگشود. همچنانکه بره را به سوی کشتارگاه می‌برند، او را نیز به کشتارگاه بردند. او مثل گوسفندی که پشمهایش را می‌چینند، لب به اعتراض نگشود. به ناحق او را به مرگ سپردند و کسی از نسل او اعتراض نکرد. زیرا او از دنیای زندگان منقطع شد؛ آری، به سبب عصیان قوم من مجازات شد.» (اشعیا 53).

این همان چیزی است که عیسی تحقق بخشید. او شریعت را نگاه داشت و هر آنچه را که در کتب موسی و انبیا آمده بود، به انجام رسانید. او همان مسیح مسیحیان و یهودیان است. او مسیح تمام جهان است. و کلامی که این حقیقت را بازگو می‌کند، هرگز از میان نخواهد رفت.

اما تنها این کافی نیست که عیسی شریعت و انبیا را تحقق بخشد. همین سخن احتمالاً بیشتر شنوندگان را به قدر کافی متزلزل کرده بود. اما او بر خود آنان و در نتیجه بر ما معیارهای بلندی می‌گذارد؛ معیارهایی که به‌ظاهر بی‌رحمانه‌اند. زیرا می‌فرماید: «اگر عدالت شما از عدالت کاتبان و فریسیان افزون نباشد، هرگز به ملکوت آسمان داخل نخواهید شد.»

این سخن چندان شبیه به آن تصویری از عیسی نیست که اغلب دربارهٔ او شنیده می‌شود. در اینجا عیسی اصلاً مهربان به نظر نمی‌رسد. او در اینجا خواسته‌ای سخت و جدی مطرح می‌کند؛ و مسئله، چیزی کمتر از همه‌چیز نیست. این موضوع به بلیت ورود به آسمان مربوط است.

فریسیان می‌کوشیدند به‌طور دقیق از احکام خدا اطاعت کنند. آنها حتی قوانین اضافی وضع کرده بودند تا مبادا به وسوسه بیفتند و یکی از احکام را بشکنند. در عهد عتیق آمده است: «بُزغاله را در شیر مادرش می‌ز.»

در سنت، از این حکم نتیجه گرفته شد که باید میان خوراک‌های شیری و خوراک‌های گوشتی جدایی قائل شد. در یک آشپزخانه یهودی ارتدکس حتی دست‌کم دو مجموعه ظرف و دیگ لازم است: یک مجموعه فقط برای خوراک‌های شیری و یک مجموعه فقط برای خوراک‌های گوشتی. هدف این است که مبدا کسی احکام خدا را زیر پا نگذارد.

حال، چگونه ما باید عدالت برتری از فریسیان داشته باشیم؟ آنها با نهایت دقت به رعایت قوانین یهودی توجه می‌کردند. حتی از گیاهان معطر و سبزیجاتی که در آشپزی استفاده می‌کردند، دهیک می‌پرداختند.

اگر پس از این بخش از انجیل امروز کمی بیشتر بخوانیم، روشن می‌شود که منظور از عدالت برتر چیست. جایی که در شریعت آمده است «قتل مکن»، عیسی می‌فرماید: اگر کسی را دشنام دهی، همانند آن است که او را کشته باشی. یا جایی که در شریعت آمده است «زنا مکن»، او می‌گوید: هر که به دیگری با شهوت نظر کند، همان دم زنا کرده است. و اگر کسی به دنبال انتقام عادلانه باشد یا دشمن خود را دوست نداشته باشد، او این عدالت برتر را که عیسی از آن سخن می‌گوید، ندارد.

هیچ‌یک از ما در اینجا نمی‌تواند این عدالت برتر را به‌طور کامل به انجام رساند. عیسی روشن می‌کند که مسئله فقط انجام ظاهری آنچه شریعت می‌طلبد نیست. بلکه موضوع به درون انسان، به نگرش دل و به حالتی از قلب برمی‌گردد همیشه و در هر زمان.

اما خبرخوش در کلام موعظه امروز کجاست؟ کجاست خبر خوش برای ما گناهکاران؟ عیسی این عدالت برتر را زیست و تحقق بخشید اما تکلیف ما چه می‌شود؟ چه کسی تمام عمر را آن‌گونه که عیسی توصیف کرد، زندگی می‌کند؟ راه‌هایی از گناه کجاست؟

یهودیان مؤمن دست‌کم به صورت نظری، در عهد عتیق راهی برای رهایی از گناه داشتند: باید قربانی‌ای توسط کاهن تقدیم می‌شد تا گناه بخشیده گردد. با این حال، کاهن می‌بایست قدوس باشد و همه چیز را به‌طور درست انجام دهد. او باید پیشاپیش خود را به‌طور ویژه تطهیر می‌کرد. پس همیشه این تردید باقی می‌ماند که آیا کاهن همه چیز را درست انجام داده است یا نه. علاوه بر آن، برای موارد گوناگون قربانی‌های متفاوتی مقرر شده بود. بنابراین تردید می‌ماند که آیا این قربانی کافی است یا خیر. آیا می‌توانستی به آن اطمینان کنی؟ یا می‌توانستی همه قوانین را به‌طور کامل رعایت کنی تا اصلاً نیازی به آن نداشته باشی؟ من نمی‌توانم!

تنها کسی که شریعت را به کمال نگاه داشت، خود عیسی بود. درباره او گفته شده است: «زیرا ما کاهن اعظمی نداریم که نتواند با ضعف‌های ما همدردی کند، بلکه کسی را داریم که در هر امر مثل ما آزموده شد، اما بی‌گناه». عیسی شریعت را به کمال رسانید. او آن را برای ما به کمال رسانید.

بر صلیب، عیسی خود را قربانی کرد. او قربانی‌ای کامل و بی‌عیب بر صلیب تقدیم نمود، تا ما برای گناهانمان رهایی یابیم، یکبار برای همیشه. قربانی عیسی برای گناه جهان کافی است. اگر به او ایمان بیاوریم، گناهان ما را می‌آمرزد.

به همین دلیل است که ما مسیحیان دیگر به احکام قربانی عهد عتیق نیاز نداریم، زیرا عیسی آنها را بر صلیب به انجام رسانده است. اما شریعت خدا هنوز به ما نشان می‌دهد که گناه چیست. اگر گناه کردیم، می‌توانیم از خدا بخواهیم که ما را ببخشد، زیرا عیسی همه را تحقق بخشید.

بر این حقیقت می‌توانیم اعتماد کنیم و بر آن می‌توانیم تکیه نماییم!

بیایید دعا کنیم:

ای خدای قادر مطلق و رحیم، تو را شکر می‌کنیم که ما را به وسیله کلامت از بندگی به آزادی، از مرگ به حیات فراخواندی. از تو درخواست می‌کنیم: به ما عطا فرما تا پیام پسر ت را با دلهایمان دریافت کنیم، در وفاداری از او پیروی کنیم و به وسیله او نجات یابیم.
آمین.

و درود خدا، که فراتر از هر عقل و خردی است، دل‌ها و افکار ما را در مسیح عیسی محفوظ بدارد.
آمین.

نویسنده: کشیش مارک مِگِل